

Position Paper

Identificatie & Registratie van pleziervaartuigen

HISWA Vereniging wil Identificatie & Registratie van pleziervaartuigen.

HISWA Vereniging, de brancheorganisatie van de watersportindustrie, vindt dat het tijd is om Identificatie & Registratie van pleziervaartuigen versneld in te voeren. Daarvoor zijn er directe aanleidingen. Op de eerste plaats de groeiende problematiek van achtergelaten sloop-boten in jachthavens en openbaar vaarwater waarvan de eigenaar niet te traceren is. Op de tweede plaats het meerjarig onderzoek naar witwaspraktijken en belastingontduiking van eigenaren van pleziervaartuigen door Politie en de Belastingdienst. Tenslotte, op de derde plaats om een halt toe te roepen aan een de wildgroei en daarmee samenhangende administratieve lastendruk van identificatiedocumenten en lokale stickersystemen. Een Identificatie & Registratieplicht voor pleziervaartuigen is volgens HISWA Vereniging een logische, kostenbesparende en effectieve oplossing.

HISWA Vereniging pleit al langer voor één landelijke registratie van pleziervaartuigen, net zoals dat bij auto's uitstekend is geregeld. Gegevens als merk, type, bouwjaar en kentekennummer, gekoppeld aan eigenaarsgegevens, moeten daarin worden opgenomen. Een dergelijk systeem verbetert de controle en handhaving van niet alleen de Belastingdienst en de KLPD, maar ook voor de Inspectie Leefomgeving en Transport, Marechaussee, Douane, Zeehavenpolitie, en waterkwaliteitsbeheerders.

Een verbeterd registratiesysteem voor nieuwe inschrijvingen van snelvarende motorboten is sinds 1 januari 2018 in gebruik bij de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) en kan snel worden ingezet voor alle type pleziervaartuigen als de overheid dit wenst.

Identificatie & Registratie van pleziervaartuigen dient volgens HISWA Vereniging vele doelen:

- Voor de **Belastingdienst, Justitie en FIU** (Financial Intelligence Unit / KLPD) wordt het eenvoudiger om criminele activiteiten en ernstige overtredingen aan te pakken. De manier waarop de handhavende instanties nu hun taken uitvoeren, is niet effectief. Particuliere belastingplichtigen zijn nu niet via bootregistratie op te sporen, dus worden onderzoekbronnen van derden gebruikt zoals de administratie van jachthavens en servicebedrijven ("Derden-onderzoek"). Watersportbedrijven moeten invallen toestaan van geüniformeerden op het terrein en de gehele administratie overdragen voor misdrijven van een enkele particulier. Dat is onwenselijk, slecht voor het imago van de sector en leidt tot extra administratieve lastendruk voor bedrijven. Met een Identificatie & Registratie systeem kan snel, effectief en tegen lagere kosten administratief worden gecontroleerd;
- Voor de **KLPD/Waterpolitie en Rijkswaterstaat** wordt het eenvoudiger om overtredingen op het water te constateren en te bekeuren, zoals snelheidsovertredingen, gevaarlijke vaargedrag en braak en diefstal. Immers, een

- zichtbaar registratienummer is eenvoudig traceerbaar. Hoewel feitelijk aanhouden wenselijk is, blijkt dit in de praktijk onvoldoende. Snelheidsovertredingen en afval overboord gooien zijn de belangrijkste ergernissen van watersporters. Het vaarbewijs levert geen substituuat op voor Identificatie & Registratie van het pleziervaartuig, omdat slechts een deel van de overtredingen betrekking heeft op snelvaren. Uit rapportages van de KLPD blijkt dat het ontbreken van een Identificatie een nadeel is bij het terugvinden van gestolen vaartuigen. En, eens terug gevonden, is het vaartuig vaak al ter goeder trouw aangeschaft door een nieuwe eigenaar, heling van niet geregistreerde vaartuigen is helaas eenvoudig;
- Voor de **waterkwaliteitsbeheerders** geldt hetzelfde op het gebied van milieudelicten, zoals het illegaal lozen van olie en afval vanaf het pleziervaartuig;
- De maritieme grensbewaking voor **Marechaussee en Douane** wordt eenvoudiger. De Algemene Rekenkamer adviseerde reeds in 2006 snel verbeteringen aan te brengen op dit gebied. Registratie van pleziervaartuigen maakt snel duidelijk welk pleziervaartuig ligplaats in Nederland houdt en welke niet. Een interdepartementale werkgroep onder leiding van het Ministerie van Justitie heeft in 2007 in samenwerking met andere ministeries (BiZa, Defensie en Financiën) en betrokkenen, zoals het ministerie van I&W, de Zeehavenpolitie, Douane, Marechaussee en de KLPD, concept voorstellen ontwikkeld met daarin opties voor registratie en handhaving aan de maritieme grens.
- Voor de **IL&T (Inspectie Leefomgeving en Transport)** van het ministerie I&W wordt de handhaving van de Europese Richtlijn Pleziervaartuigen (CE) aanzienlijk efficiënter en effectiever. Pleziervaartuigen, gebouwd na 1996, dienen aan deze veiligheidsrichtlijn te voldoen en registratie maakt administratieve controle mogelijk in plaats van kostbare fysieke controle op locatie. Er is op dit moment weinig handhaving capaciteit voor deze richtlijn. Tot op heden beperkt de handhaving zich tot reactieve controles op aangiftes en ca. 100 spontane inspecties. De markt heeft behoefte aan effectieve handhaving en door het ontbreken daarvan is er geen sprake van level playing field en lijden de professionele bedrijven economische schade;
- Voorkoming van gefragmenteerde invoering van Identificatie & Registratie op **decentraal overheidsniveau**. Er worden onnodig veel kosten gemaakt door veel instanties met een eigen vorm van registratie van pleziervaartuigen. Een gefinancierde snelle motorboot met een ligplaats in Amsterdam, die voor vakantie wordt meegenomen, dient alleen al in Nederland te beschikken over een IPC, een Vlaggenbrief, een RDW registratie, een lokale registratie binnen de Gemeente Amsterdam en een kadasterinschrijving. Niet alleen Amsterdam en Haarlem, maar tientallen gemeenten en regio's hebben inmiddels eigen registratie systeem ingevoerd voor diverse heffingen.
- Bij invoering van een Identificatie & Registratie plicht krijgen watersporters eindelijk een **eigendomsbewijs** van hun pleziervaartuig. Dat is praktisch bij de koop- en verkooptransacties, bij de afhandeling van verzekeringskwesties en het ontmoedigt diefstal. Tevens voorkomt het malafide handelspraktijken in de sector, omdat transacties ook administratief traceerbaar zijn.

- Registratie en identificatie is ook van belang om het groeiend aantal **weesboten** tegen te gaan. Dat zijn boten die achtergelaten worden omdat ze geen economische of gebruikswaarde meer hebben voor de eigenaar. Door het ontbreken van Identificatie & Registratie moeten gemeenten, waterbeheerders en jachthavens de kosten dragen van het afvoeren, bewaren en ontmantelen van weesboten omdat de eigenaar van deze sloopboten niet traceerbaar zijn. Het afschuiven van de afvoer- en sloopkosten op de gemeenschap is niet acceptabel, de vervuiler dient deze rekening te betalen. Binnen nu en 15 jaar groeit het aantal sloopboten naar 75 duizend waarvan voor een groot deel de eigenaar niet traceerbaar is.

Beleidsontwikkeling, uitvoering en regelgeving op het gebied van waterkwaliteit (diffuse bronnen), natuur (Natura2000), vaarveiligheid en ongevallen in de pleziervaart worden niet gebaseerd op deugdelijk cijfermateriaal.

De effecten van maatregelen op het gebruik van pleziervaartuigen, maar ook de effecten van het gebruik van pleziervaartuigen, zijn bij beleidsmakers onbekend, omdat er geen sluitende gegevens zijn over omvang en aard van de pleziervaart. Voor goed beleid, gebaseerd op de juiste gegevens is goed statistisch materiaal benodigd over de aard en omvang van de vloot pleziervaartuigen.

In de periode 2004 tot en met 2008 heeft de Tweede Kamer al vaker vragen gesteld over de handhaving van overtredingen, de registratie van boten en de noodzakelijke wetwijzigingen daartoe. (Wolfsen en Boelhouwer / 2030401200 & 2040508340; Van Hijum / 2040518620; Kuiken en Roefs / 2070823610; De Rouwe en Haverkamp / 20070823560).

In de brief van 14 oktober 2009 aan de Tweede Kamer komt de staatssecretaris van toenmalige ministerie van V&W (Kamerstuknummer: 32 123 XII) tot de conclusie dat invoering van Identificatie & Registratie op basis van sec haar eigen verantwoordelijkheid niet opportuun is, maar dat alle belangen van alle overheidsdiensten te samen tot een andere conclusie kunnen leiden. Sindsdien is het onderwerp politiek niet meer actueel. HISWA Vereniging stelt dat alleen al de dossiers die onder directe verantwoordelijkheid vallen van het ministerie van I&W voldoende gebaat zijn om te komen tot een snelle invoering van Identificatie & Registratie. Invoering faciliteert daarmee ook vele andere beleidsterreinen.

HISWA Vereniging roept de betrokken bewindspersonen en de leden van de Tweede Kamer op om de Identificatie & Registratie van snelle vaartuigen uit te breiden naar alle pleziervaartuigen. Dat leidt uiteindelijk tot verbetering, vereenvoudiging en efficiëntievoordelen voor (de)centrale overheden en de handhaving. Tevens komt het ten goede aan de watersporters in Nederland die te goeder trouw zijn en leidt het tot minder diefstal en meer zekerheid over eigendom.

Om dit te bewerkstelligen is het noodzakelijk om op korte termijn een interdepartementale werkgroep te formeren voor de verdere uitwerking. Naast genoemde instanties hebben er meer instanties een belang bij goede registratie van pleziervaartuigen. Een voorbereidende inventarisatie op dit dossier is inmiddels in opdracht van HISWA Vereniging uitgevoerd en kan bijdragen aan een snelle start van de gewenste interdepartementale werkgroep.

* * *